

og at selv den lange Tid, som Tydskland har anvendt til at løse sig fra denne Enhed og efterhaanden at affondre sig i flere Grupper, meer eller mindre uafhængige Stater, og under forskellige Dynastier, har gjort en Tilbagevenden til Enhed næsten umulig, just fordi den foregaaende Afsondring har erholdt stor Indflydelse paa de materielle Interesser. Derfor Tydskland skulde blive til en Enhed, det være sig som Republik eller Keiserdømme, en Enhed med et Centralorgan, med en Centralregjering, hvorfra Alt skulde udgaae, saa maatte ikke blot Dynastierne som saadanne være forsvundne fra Jorden, men saa maatte alle nærværende Centralpuncter for de forskellige Dele af Tydskland ophøre at være sige Centralpuncter; og hvilken indgribende Virkning det vilde have paa de materielle Interesser, vil jeg overlade til Enhver at bedømme. Det er fremdeles sagt, at, om ikke denne politiske Enhed kan gjøre sig gjældende, saa vil dog en anden Enhed gjøre sig gjældende, der for os kan blive ligesaa farlig, nemlig Toldeneenheden. Ja, mine Herrer! her ere vi jo komne ind paa Terrainet af de politiske Conjecturer. Hvad mig angaaer, da er jeg af en modsat Mening, og de Grunde, af hvilke jeg slutter, ligge ogsaa for alle Andres Dine, det er nemlig historiske og factiske Begivenheder, hvoraf Enhver kan slutte ligesaavel som jeg. Jeg antager det for at være uventeligt, at der vil opstaae en tydsk Toldenehed og navnlig en saadan tydsk Toldenehed, der kunde blive den danske, slesvigiske og holskeiske Toldenehed til Skade og til Fare og derved Danmarks politiske Liv til Skade og til Fare. Jeg troer, at i dette Øieblik ere de forskellige tydske Statsgrupper, om hvis Forening der skulde være Tale, mere fjernede fra en saadan Toldenehed, end de have været nogensinde før; jeg troer, at den stærke Toldenehed, som vi have seet under Navnet preussisk Toldforening, er opløst, og vil have Bankefælg ved at samle sig igjen, end sige at forstørre sig. Jeg veed ligesaa godt, som det er sagt af andre Talere, at der nu er opstaaet ikke blot det Ønske, men ogsaa det Haab hos Regjeringerne for disse forskellige vigtige Toldgrupper at forene sig med hverandre; men jeg tør sige, og dette endog i

min Egenkab af Udenrigsminister, at jeg troer, at, medens Cabinetterne vide, at de af gode og vægtige Grunde maae nære dette Ønske, vide de ikke, paa hvad Maade Opfyldelsen af samme skal tilveiebringes. De materielle Interesser ere nemlig til Hindrer herfor. Kunde man bibringe alle tydske Statsmand, Statsøkonomer og Handlende Overbeviisningen om den oeconomicke Læres Rigtighed, som forleden Dag af en æret Rigsdagmand, under Paaberaabelse af Adam Smiths Skrifter, blev gjort gjældende, den Samfærdigheds-Theorie og Praxis, som nu er indført i England, og som for lange siden er gennemført hos os, eller dog tilnærmelsesvis og mere end i England gennemført, saa vilde Toldeneheden, der nu gaaer under i de materielle Interesses Strid, blive mulig. Men den afslidige Antagelse og Gjennemførelse af en, om end i sig saa rigtig, Theorie kan ikke ventes saaledes ved et Spring at blive tilveiebragt, thi dertil ere Nord- og Sydtydskland og de østerrigiske Statscomplexers materielle Interesser endnu altfor afvigende fra hinanden, og lang Tid kan hængsaae, førend dette Forhold lader sig forandre. Hermed kan det have Udseende i Markhundreder, og nu at bygge Foranstaltninger i vort Land paa Grundvolden af en saa fjernliggende Tilstand i Tydskland anseer jeg for at være urigtigt, ubetimeligt og skadeligt for os selv. Man har imidlertid troet, at i al Fald en Toldforbindelse med en vis Deel af Tydskland, den, som er nærmest imod Nord, som meest kan kaldes en Søstat, og som altfaa kunde have meest Lighed med de Forhold, der finde Sted hos os, kunde blive farlig for os, selv om den ikke omfattede hele Tydskland. Dette er imidlertid ingenlunde sandsynligt; jeg troer, at der selv med Hensyn til disse Stater — dette er min individuelle Formening, bygget paa Begivenheder og Slutninger, der kunne bedømmes af Alle — ikke er nogen Fare forhaanden. Jeg troer tværtimod, at de baltiske og de nordøstlige Lande ville vedblive at have forskellige materielle Interesser; og jeg troer tillige, at en Hindring eller Modvægt mod en saadan i Norges Dine farlig nordtydsk Toldenehed netop vilde være tilveiebragt ved den danske Toldenehed, naar denne gaaer til Elben, og